

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2013. gada 20. j?nij? (*)

Sest? PVN direkt?va – 4. panta 1. un 2. punkts – J?dziens “saimniecisk? darb?ba” – Priekšnodok?a atskait?šana – Uz dz?vojam?s ?kas jumta izvietotas fotoelementu iek?rtas izmantošana – Pieg?de t?klam – Atalgojums – T?da elektroener?ijas apjoma ražošana, kas ir maz?ks par pat?r?to

Lieta C-219/12

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2012. gada 29. mart? un kas Ties? re?istr?ts 2012. gada 9. maij?, tiesved?b?

Finanzamt Freistadt Rohrbach Urfahr

pret

Unabhängiger Finanzsenat Außenstelle Linz,

piedaloties

Thomas Fuchs.

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?ja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši Dž. Arestis [*G. Arestis*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichof*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents) un Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*],

?ener?ladvok?te E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekret?rs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

?emot v?r? rakstveida procesu,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- Austrijas vald?bas v?rd? – *C. Pesendorfer*, p?rst?ve,
- V?cijas vald?bas v?rd? – *T. Henze* un *K. Petersen*, p?rst?vji,
- Eiropas Komisijas v?rd? – *C. Soulay* un *B.-R. Killmann*, p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?tes secin?jumus 2013. gada 7. marta tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t 4. pantu Padomes 1977. gada

17. maija Sestaj? direkt?v? 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp.), kas groz?ta ar Padomes 1995. gada 10. apr??a Direkt?vu 95/7/EK (OV L 102, 18. lpp.; turpm?k tekst? – “Sest? direkt?va”).

2 Šis l?gums ir iesniegts tiesved?b? starp *Finanzamt Freistadt Rohrbach Urfahr* [Rorbahas Urfaras br?vpils?tas Finanšu p?rvaldi] (turpm?k tekst? – “*Finanzamt*”) un *Unabhngiger Finanzsenat Auenstelle Linz* [Neatkar?g?s nodok?u pal?tas Lincas noda?u] par pievienot?s v?rt?bas nodok?a (turpm?k tekst? – “PVN”) k? priekšnodok?a, kas piem?rots par fotoelementu iek?rtu, kura izvietota uz dz?vojam?s ?kas jumta, atskait?šanu.

Atbilstoš?s ties?bu normas

Savien?bas ties?bas

3 Sest?s direkt?vas 2. pant?, kas veido t?s II sada?u ar nosaukumu “Darb?bas joma”, bija paredz?ts:

“[PVN] j?maks?:

1. Par pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atl?dz?bu attiec?g?s valsts teritorij? veicis nodok?u maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas.

[..]”

4 Sest?s direkt?vas 4. panta 1. un 2. punkt? bija paredz?ts:

“1. “Nodok?a maks?t?js” noz?m? visas personas, kas patst?v?gi jebkur? viet? veic jebkuru 2. punkt? nor?d?tu saimniecisku darb?bu neatkar?gi no š?s darb?bas m?r?a un rezult?ta.

2. Š? panta 1. punkt? min?t? saimniecisk? darb?ba aptver visas ražot?ju, tirgot?ju un pakalpojumu sniedz?ju darb?bas, ieskaitot kalnr?pniec?bu, lauksaimniecisku darb?bu un br?vo profesiju darb?bas. Ilglaic?ga materi?la vai nemateri?la ?pašuma izmantošana nol?k? g?t no t? ien?kumus ar? uzskat?ma par saimniecisku darb?bu.”

5 Saska?? ar Sest?s direkt?vas 5. panta 1. un 2. punktu:

“1. “Pre?u pieg?de” noz?m? ties?bu nodošanu r?koties ar materi?lu ?pašumu k? ?pašniekam.

2. Elektroener?iju [...] u.tml. uzskata par materi?lu ?pašumu.”

6 Sest?s direkt?vas 17. pant?, redakcij?, kas izriet no t?s 28.f panta, bija paredz?ts:

“1. Atskait?šanas ties?bas rodas br?d?, kad atskait?mais nodoklis k??st iekas?jams.

2. Ja preces un pakalpojumus nodok?u maks?t?js izmanto dar?jumiem, kuriem uzliek nodok?us, vi?am ir ties?bas atskait?t no nodok?a, kurš vi?am j?maks?:

a) [PVN], kas maks?jams vai samaks?ts par prec?m vai pakalpojumiem, kurus vi?am jau pieg?d?jis vai sniedzis vai v?l pieg?d?s vai sniegs cits nodok?a maks?t?js;

[..]”

Austrijas ties?bas

7 1994. gada Likuma par apgrozījuma nodokli (*Umsatzsteuergesetz 1994, BGBl. 663/1994*) 2. panta 1. punkts, redakcijā, kura ir piemērojama pamatlieta, ir formulēts šādi:

“Persona, kas patstāvīgi veic saimniecisko vai profesionālo darbību, ir uzņēmums. Uzņēmums aptver visu uzņēmēja saimniecisko vai profesionālo darbību. Ar uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību tiek saprasta jebkura pastāvīga darbība, kas tiek veikta, lai gūtu ienākumus, pat tad, ja nav nodoma gūt peļņu un ja personu grupa savu darbību veic tikai attiecībā uz tās dalībniekiem.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

8 *T. Fuchs* 2005. gadā uz savas dzīvojamās mājas jumta uzstādīja fotoelementu iekārtu, iztērējot bruto summu EUR 38 367,76 apmērā. Par šo iekārtu viņš saņēma vienreizēju subsīdiju EUR 19 020 apmērā.

9 Šai iekārtai nav uzglabšanas iespēju, un visa saražotā elektroenerģija tiek piegādāta tīklam, pamatojoties uz 2005. gada 1. jūlija līgumu par piegāvi tīklam, kas noslēgts uz nenoteiktu laiku ar sabiedrību *Ökostrom Solarpartner, Ö Vertriebs-GmbH*. Par šīm piegādēm tiek saņemta atļdzība atbilstoši tirgus cenai, proti, bruto EUR 0,181 par kWh, un tām piemēro PVN. Mājsaimniecībai nepieciešamā elektroenerģija tiek atpirkta no minētās sabiedrības par tūdu pašu cenu, par kuru tā tiek piegādāta.

10 Laikposmā no 2005. līdz 2008. gadam *T. Fuchs* savā mājsaimniecībā no tīkla patērēja 44 600 kWh elektroenerģijas. 11 156 kWh viņš piegādāja tīklam un 8645 kWh tieši patērēja pats. Tādējādi tīklam viņš pievadīja visu elektroenerģijas daudzumu, kas tika saražota ar viņa fotoelementu iekārtu, proti, 19 801 kWh.

11 Saistībā ar minēto pāc saskaņā ar Tiesas Reglamenta 101. pantu veikta līguma sniegt paskaidrojums *Verwaltungsgerichtshof* [Augstākā administratīvā tiesa] ar 2013. gada 10. janvāra lēmumu, kas Tiesā iesniegts 28. janvārī, precīzā, pamatojoties uz apelācijas tiesas izdarītu faktu konstatējumu, ka “tieši” patērētās elektroenerģijas jūdziens ir jāsaprot tā, ka šā elektroenerģija tika ņemta no publiskā tīkla nekavējoties vai brīdī, kas bija tuvu tam, kad notika tās ievadīšana tīklā.

12 *T. Fuchs* lūdz viņam atmaksāt iepriekš samaksāto PVN EUR 6394,63 apmērā, kas bija samaksāts saistībā ar minētās fotoelementu iekārtas iegādi.

13 *Finanzamt* uzskatīja, ka *T. Fuchs* nebija tiesību atskaitīt iepriekš samaksāto PVN, jo, izmantojot savu fotoelementu iekārtu, viņš neveica saimniecisku darbību. *T. Fuchs* iesniedza prasību pret šo lēmumu *Unabhängiger Finanzsenat Außenstelle Linz*, norādot, ka viņš veic saimniecisko darbību Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē.

14 *Unabhängiger Finanzsenat Außenstelle Linz* apmierināja minēto prasību, un *Finanzamt* apstrādāja šīs tiesas nolēmumu *Verwaltungsgerichtshof*.

15 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai t?das t?klam pievienotas fotoelementu iek?rtas izmantošana, neesot iesp?jai neatkar?gi uzkr?t ener?iju, uz priv?t?m vajadz?b?m paredz?tas dz?vojam?s ?kas vai blakus tai, kura tehniski ir projekt?ta t?, lai ar iek?rtu ražot?s elektroener?ijas daudzums ilgstoši nep?rsniegtu dz?vojam? ?k? priv?t?m vajadz?b?m pat?r?t?s ener?ijas kop?jo daudzumu, ir iek?rtas izmantot?ja “saimniecisk? darb?ba” [Sest?s direkt?vas] 4. panta izpratn??”

Par prejudici?lo jaut?jumu

16 Atbilstoši Sest?s direkt?vas 4. panta 1. punktam par nodok?u maks?t?ju uzskata ikvienu personu, kas patst?v?gi jebkur? viet? veic jebkuru t? paša panta 2. punkt? nor?d?tu saimniecisku darb?bu neatkar?gi no š?s darb?bas m?r?a un rezult?ta. “Saimniecisk?s darb?bas” j?dziens min?t? panta 2. punkt? ir defin?ts k? t?ds, kas aptver visas ražot?ju, tirgot?ju un pakalpojumu sniedz?ju darb?bas, tostarp ilglaic?gu materi?la vai nemateri?la ?pašuma izmantošanu, lai g?tu no t? ien?kumus (skat. 2007. gada 26. j?nija spriedumus liet? C-284/04 *T-Mobile Austria* u.c. Kr?jums, I-5189. lpp., 33. punkts, k? ar? liet? C-369/04 *Hutchison 3G* u.c., Kr?jums, I-5247. lpp., 27. punkts).

17 No Tiesas past?v?g?s judikat?ras izriet, ka nodok?u maks?t?ja j?dziena un saimniecisk?s darb?bas j?dziena defin?ciju anal?ze par?da saimniecisk?s darb?bas j?dziena piem?rošanas jomu un t? objekt?vo raksturu, jo tiek apl?kota pati darb?ba neatkar?gi no t?s m?r?a un rezult?ta (skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? *T-Mobile Austria* u.c., 35. punkts, k? ar? liet? *Hutchison 3G* u.c., 29. punkts).

18 Šaj? situ?cij? pamattiesved?b? izskat?m? darb?ba ietv?ra fotoelementu iek?rtas izmantošanu. Š?da darb?ba ir j?uzskata par t?du, uz kuru ir attiecin?ms j?dziens “saimnieciska darb?ba” Sest?s direkt?vas 4. panta 2. punkta izpratn?, ja to ilglaic?gi veic ien?kumu g?šanas nol?k?.

19 Jaut?jums par to, vai attiec?g? darb?ba tiek veikta, lai g?tu no t?s ilglaic?gus ien?kumus, ir fakta jaut?jums, kas ir j?vrt?, ?emot v?r? visu inform?ciju liet?, tostarp attiec?g? ?pašuma ?paš?bas (skat. 2012. gada 19. j?lija spriedumu liet? C-263/11 *R?dlihs*, 33. punkts).

20 Šim krit?rijam ir j??auj ar? noteikt, vai indiv?ds ?pašumu ir izmantojis t?, ka vi?a darb?ba b?tu j?kvalific? k? “saimniecisk? darb?ba” Sest?s direkt?vas izpratn?. Fakts, ka ?pašums ir piem?rots tikai saimnieciskai izmantošanai, parasti ir pietiekams, lai tikt? atz?ts, ka t? ?pašnieks to izmanto sav?m saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m un attiec?gi – lai g?tu no t? ilglaic?gus ien?kumus. Turpret?, ja ?pašums savu ?paš?bu d?? var tikt izmantots gan saimnieciskiem, gan priv?tiem m?r?iem, lai noteiktu, vai tas tiek izmantots, lai g?tu no t? ien?kumus, kuriem faktiski ir ilglaic?gs raksturs, b?tu j?analiz? visi t? izmantošanas nosac?jumi (skat. 1996. gada 26. septembra spriedumu liet? C-230/94 *Enkler, Recueil*, I-4517. lpp., 27. punkts, un iepriekš min?to spriedumu liet? *R?dlihs*, 34. punkts).

21 P?d?j? min?t? gad?jum? sal?dzin?jums starp nosac?jumiem, ar k?diem ieinteres?t? persona faktiski izmanto ?pašumu, no vienas puses, un nosac?jumiem, ar k?diem parasti tiek veikta atbilstoš? saimniecisk? darb?ba, no otras puses, var tikt uzskat?ts par vienu no metod?m, kas ?auj p?rliecin?ties, vai attiec?g? darb?ba tiek veikta, g?tu ilglaic?gus ien?kumus (skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? *Enkler*, 28. punkts, un liet? *R?dlihs*, 35. punkts).

22 Saist?b? ar min?to ir j?secina, ka pamattiesved?b? apskat?tais ?pašums, proti, t?klam pievienota fotoelementu iek?rta, kas atrodas uz dz?vojam?s ?kas vai blakus tai, var, ?emot v?r? t?s raksturu, tikt izmantota gan saimniecisk?m, gan priv?t?m vajadz?b?m.

23 Pirmkārt, attiecībā uz jautājumu par to, vai attiecīgās elektroenerģijas nodrošināšana tika veikta, lai gātu ienākumus, ir jānorāda, ka ienākumu jēdziens ir jāsaprot kā atlīdzība, kas saņemta par veiktu darbu.

24 Saistībā ar minēto no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, no vienas puses, ka pamattiesvedībā apskatītās fotoelementu iekārtas saražotā elektroenerģija tika piegādāta tīklam un ka, no otras puses, saskaņā ar līgumu par piegāvi šim tīklam attiecīgās piegādes tika veiktas pret atlīdzību.

25 Tomēr gan no Sestās direktīvas 4. panta 1. punkta formulējuma, gan no Tiesas judikatūras izriet, ka, lai uzskatītu, ka tiek veikta materiāla vai nemateriāla pakalpojuma izmantošana, lai gātu no tās ienākumus, nav nozīmes tam, vai šā izmantošana tiek veikta pašas nolūkā vai ne.

26 Ciktāl iekārta, kas atrodas uz apskatītās dzīvojamās telpas jumta, ražo elektroenerģiju, kas tiek ievadīta tīklā, saņemot par to atlīdzību, ir jāuzskata, ka minētā iekārta tiek izmantota ienākumu gēšanai.

27 Otrkārt, no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka līgums par piegāvi tīklam, kas stājās spēkā 2005. gada 1. jūlijā, tika noslēgts "uz nenoteiktu laiku". Attiecībā uz konkrētās fotoelementu iekārtas izmantošanu, kas bija paredzēta ilgstoša, ir jāsecina, ka elektroenerģijas piegāde tīklam, izmantojot apskatīmo fotoelementu iekārtu, tika veikta pastāvīgi, nevis tikai dažreiz. Atlīdzībai, ko saņem minētās iekārtas izmantotājs, tādējādi ir ilglaicīgs raksturs Sestās direktīvas 4. panta 2. punkta izpratnē.

28 Attiecībā uz to, ka pamattiesvedībā apskatītā fotoelementu iekārta ražo elektroenerģiju, kas tiek piegādāta tīklam, saņemot par to ilglaicīgus ienākumus, ir jāsecina, ka ir izpildīti nosacījumi, kas nepieciešami, lai uz šo darbu attiektos jēdziens "saimnieciska darbība" Sestās direktīvas 4. panta izpratnē.

29 Šo secinājumu neapdraud iesniedzējtiesas uzsvērtais apstāklis, ka konkrētās iekārtas saražotās elektroenerģijas daudzums ir mazāks nekā šīs iekārtas izmantotāja mājāsaimniecības vajadzībām izmantotās elektroenerģijas daudzums.

30 Tāpēc ir jāatgādina, ka šajā gadījumā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka apskatītās iekārtas tehnisko iezīmju dēļ, no vienas puses, saražotā elektroenerģija tiek piegādāta tīklam un, no otras puses, patērēta enerģiju iegādājas no šīs tīkla pakalpojuma. Kā to norāda arī iesniedzējtiesa, kad runa ir par elektroenerģiju ražojošu iekārtu, kas pieslēgta tīklam, varētu arī nebūt iespējams klasificēt un identificēt konkrēto atvietoājamo precīzi, proti, elektroenerģiju, pēc tam, kad tā ir ievadīta tīklā un piegādāta atpakaļ no attiecīgās tīkla.

31 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka darbība, kas ietver pamattiesvedībā izskatīto elektroenerģijas piegādi, ir neatkarīga no darbības, ar kuru fotoelementu iekārtas izmantotājs paņem elektroenerģiju no tīkla savas mājāsaimniecības vajadzībām, un ka tādējādi attiecībai starp saražoto elektroenerģijas apjomu, no vienas puses, un patērēto elektroenerģiju, no otras puses, nav nozīmes šīs piegādes kvalificēšanā par saimniecisku darbu.

32 Ēmot v?r? iepriekš min?to, ir j?noraida Austrijas vald?bas arguments, saska?? ar kuru apst?klis, ka fotoelementu iek?rtas saražot?s elektroener?ijas apjoms nep?rsniedz attiec?g?s m?jsaimniec?bas pašas vajadz?b?m izmantot?s elektroener?ijas daudzumu, pier?da, ka ien?kumi, kas ieg?ti no elektroener?ijas pieg?des t?klam, ir min?t? t?kla izmantot?ja centienu ieg?t savu elektroener?ijas maks?jumu atlaidi rezult?ts un ka t?p?c š?s iek?rtas izmantošana nevar tikt uzskat?ta par t?du, kas veikta ien?kumu g?šanai.

33 Turkl?t, t? k?, k? tas izriet no š? sprieduma 28. punkta, iek?rtas izmantot?js ?steno saimniecisku darb?bu Sest?s direkt?vas 4. panta 2. punkta izpratn? un t? k? ir skaidrs, ka vi?š šo darb?bu veic neatkar?gi, vi?š ir j?uzskata par nodok?a maks?t?ju š? panta 1. punkta izpratn?.

34 Turkl?t no lietas materi?liem, ko Tiesai iesniegusi iesniedz?jtiesa, izriet, ka min?tais iek?rtas izmantot?js savai l?gumsl?dz?jai pusei izraksta r??inu, kur? ir ietverts PVN, kas attiecas uz visas t? fotoelementu iek?rtas saražot?s elektroener?ijas pieg?d?m, un ka nodok?u iest?de iekas? PVN, kas ir sa?emts par š?m pieg?d?m. T?d?j?di, no vienas puses, pamattiesved?b? apskat?m? iek?rta tiek izmantota tikai darb?b?m, kas v?l?k tiek apliktas ar nodokli.

35 No otras puses, k? to nor?da ar? ?ener?ladvok?te savu secin?jumu 28. punkt?, Austrijas nodok?u iest?des viedoklis, k? izkl?st?ts l?gum? sniegt prejudici?lu nol?mumu, un Austrijas vald?bas Tiesai nor?d?tais viedoklis, proti, ka iek?rtas izmantot?js r?kojas k? priv?tpersona, nav sader?gi ar PVN piem?rošanu vi?a pieg?d?tajai elektroener?ijai.

36 Turkl?t ir j?atg?dina, ka atbilstoši ar Sesto direkt?vu izveidot?s sist?mas lo?ikai nodok?i, kas iepriekš samaks?ti par prec?m vai pakalpojumiem, ko nodok?a maks?t?js izmanto ar nodok?iem aplikamos dar?jumos, var tikt atskait?ti. Iepriekš samaks?tu nodok?u atskait?jumi ir saist?ti ar v?l?k iekas?jamiem nodok?iem. Ja preces vai pakalpojumi tiek izmantoti dar?jumiem, kas v?l?k tiek aplikti ar nodokli, to iepriekš samaks?t? nodok?a atskait?jumi ir nepieciešami, lai nov?rstu nodok?u dubultu uzlikšanu (skat. 2006. gada 30. marta spriedumu liet? C-184/04 *Uudenkaupungin kaupunki*, Kr?jums, I-3039. lpp., 24. punkts, un 2006. gada 14. septembra spriedumu liet? C-72/05 *Wollny*, Kr?jums, I-8297. lpp., 20. punkts).

37 Ēmot v?r? visus iepriekš min?tos apsv?rumus, uz uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka Sest?s direkt?vas 4. panta 1. un 2. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka j?dzienam “saimniecisk? darb?ba” min?t? panta izpratn? atbilst t?das fotoelementu iek?rtas izmantošana, kas novietota uz dz?vojam?s ?kas vai blakus tai, kura ir projekt?ta t?, lai, no vienas puses, ar iek?rtu ražot?s elektroener?ijas daudzums nep?rsniegtu dz?vojam? ?k? priv?t?m vajadz?b?m pat?r?t?s ener?ijas kop?jo daudzumu un, no otras puses, elektroener?ija tiek pieg?d?ta t?klam, sa?emot par to ilglaic?gus ien?kumus.

Par ties?šan?s izdevumiem

38 Attiec?b? uz pamatlietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (otr? pal?ta) nospriež:

Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, kas groz?ta ar Padomes 1995. gada 10. apr??a Direkt?vu 95/7/EK, 4. panta 1. un 2. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka j?dzienam “saimniecisk? darb?ba” min?t? panta izpratn? atbilst t?das fotoelementu iek?rtas izmantošana, kas novietota uz dz?vojam?s ?kas vai blakus tai, kura ir projekt?ta t?, lai, no vienas puses, ar iek?rtu ražot?s elektroener?ijas daudzums nep?rsniegtu dz?vojam? ?k?

privātam vajadzībām patērētās enerģijas kopājo daudzumu un, no otras puses, elektroenerģija tiek piegādāta tīklam, saņemot par to ilglaicīgus ienākumus.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – vācu.